

IT~TITULAR

Marga Nru. 1

Frar 2006

Sezzjoni Zghazagh Santa Marija Est. 1993
Soċjeta' Santa Marija u Banda Re Gorr V. Mqabba
www.santamarija.com

Ristorante Cosmana Navarra

28, St. Paul's Street, Rabat RTT 12 Malta

Tel/Fax: (+356) 21450638

Webpage: www.cosmananavarra.com

ENJOY A ROMANTIC ATMOSPHERE OF SOPHISTICATION AT RISTORANTE COSMANA NAVARRA SITUATED IN THE CENTER OF THE HISTORIC AREA OF RABAT.

ONE CAN ENJOY SUMPTUOUS MEALS FROM OUR VAST MEDITERRANEAN BISTRO MENU PREPARED AND SERVED BY OUR FRIENDLY AND PROFESSIONAL STAFF.

OUR DISHES ARE SPECIALLY COOKED TO ORDER TASTEFULLY PRESENTED AND METICULOUSLY PREPARED FOR YOUR PERFECT ENJOYMENT.

FOR RESERVATION CALL TEL: (+356) 21450638 OR EMAIL ON cosmananavarra@onvol.net

Maria u Roderick...

... Bartenders tal-Kazin

Għal xorb ġenwin u appetizers
b'abbundanza f'atmosfera familjari

Naċċettaw bookings għall-ikket bejn il-ħbieb
Tel: 21683020 - Mob: 9928 3098

It-Titular

Editorjal *B'harsitna 'l quddiem...*

☐ Gheżiež Qarrejja,

Bi pjaċir kbir qeghdin inwasslu dan l-ewwel Editorjal. Ahna konvinti li din il-pubblikazzjoni ghandha tintlaqa' tajjeb minnkom il-qarrejja, fejn ser naghmlu l-

IT-TITULAR

Sezzjoni Żgħażaġh
Santa Marija Mqabba Est. 1993

Soċjetà Santa Marija u
Banda Re Ġorġ V,
'Palazz Santa Marija',
Pjazza tal-Knisja,
Mqabba ŻRQ 08 - Malta

Tel: 21683020

website: www.santamarija.com

email: youths@santamarija.com

Bord Editorjali:

Carlo Sciberras
Nicholas Baldacchino
Chris Schembri Baldacchino

Design & Printing:
Print Right - Marsa
Splash Design - Mqabba

© Copyright, Sezzjoni Żgħażaġh
Santa Marija - Mqabba

almu tagħna sabieħ inwasslu messaġġ żaġħżuġh u nesponu l-potenzjal taż-żgħażaġh li b'tant hila u dedikazzjoni jaħdmu sabieħ dejjem ikabbbru l-festa Titulari fir-raħal pittoresk tagħna.

B'din il-pubblikazzjoni ntitolata "**It-Titular**" ser inkunu qed inwasslu nformazzjoni u kitbiet interessanti fid-djar tal-familji ġewwa l-Parroċċa ta' l-Imqabba li hija ddedikata lill-Patruuna Universali Santa Marija.

"It-Titular", lehen ġdid għaż-żgħażaġh fi hdan is-Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija ser iwassal fid-djar tagħkom, artikli varji li jolqtu l-gosti ta' kulhadd, minn dawk dwar l-Istorja ta' l-Imqabba u l-Ewwel Soċjetà Mużikali fir-raħal tagħna, l-arti, kitbiet Marjani u taġhrif iehor. Barra minnhekk f'kull harġa ser tkunu tistgħu tirbhu xi premijiet meta tiehdu sehem fil-kompetizzjoni dwar is-Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V fl-istorja ta' l-Imqabba.

Wara hafna xogħol siewi li sar tul l-aħħar snin mis-Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija hassejna l-bżonn li nwasslu l-messaġġ tagħna b'aktar konsistenza u fuq livell aktar strutturat minn publikazzjonijiet oħrajn. Wara numru ta' attivitajiet u hidmiet kemm fuq bażi Nazzjonali kif ukoll Internazzjonali mxejna pass kbir iehor fejn ser ikollna publikazzjoni ta' l-ogħla livell hekk kif jixraq lill-Patruuna tagħna Marija Assunta.

Il-Bord Editorjali f'isem is-Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija jixtieq jirringrazzja mill-qalb l-isponsors kollha li qed jgħinuna f'din il-pubblikazzjoni, l-artikolisti kollha u lil dawk kollha li b'xi mod jew iehor għenu f'din il-pubblikazzjoni. Minn hawnhekk nixtiequ nawguraw l-isbah xewqat lill-qarrejja tagħna u nżommu l-bibien miftuħin għal kull suġġeriment.

Il-Kelma tal-President

Carlo Sciberras - President Sezzjoni Żgħażaġh

□ Huwa ta' pjaċir kbir għaliya bhala President tas-Sezzjoni Żgħażaġh li naqsam magħkom dawn il-ħsbijiet tiegħi fl-ewwel hargha ta' din il-pubblikazzjoni, liema publikazzjoni ser tkun wahda regolari sabiex il-lehen żgħażuġh li thaddan is-Socjetà tagħna jasal għandkom iż-żgħażaġh, partitarji u ammiraturi ta' din l-ewwel Socjetà Mużikali fl-Imqabba.

Tajjeb li qabel kollox nagħtu harsa lejn il-festa li għaddiet, fejn għal darb' oħra kellna festa ndimentikabbli fejn kull ferġha fi hdan is-Socjetà kienet impenjata sabiex intlaħqu livelli eċċellenti f'kull aspett li jirrigwardja l-festa. Nista' ngħid li bhala Sezzjoni Żgħażaġh ergajna konna minn ta' quddiem fil-briju nnovattiv u fl-organizzar tal-marċi. Dan jixduh l-ispettakli unici ta' briju tul il-ġimġha kollha speċjalment fil-marċ ta' l-aħħar Tridu, fejn hrignu bl-unuri kollha għalkemm kien hemm min prova akkost ta' kollox ifixkel dawn iċ-ċelebrazzjonijiet hekk kbar. Hrignu wkoll bl-idea li nagħtu bidu għall-Skambju Kulturali propju fil-ġimġha tal-Festa li minghajr dubju kien ta' suċċess kbir fejn wara diversi xhur ta' hidma ntensiva, rnexxielna nimplimentaw proġett mill-Programm YOUTH ta' l-Unjoni Ewropea. Fil-fatt kellna fostna ż-Żgħażaġh ta' l-*Associazioni Cristiane Lavoratori Italiani* (ACLI) circolo Ciro' ta' l-Italja.

Minghajr ebda dubju s-sena 2005 ser titnaqqax b'ittri tad-deheb fl-istorja tas-Socjetà u ta' l-Imqabba. Ma' kienx biżżejjed li niċcelebraw il-festa Titulari

ta' l-Imqabba u nfakkru anniversarji mportanti fosthom is-60 sena mit-twaqqif ta' l-ewwel formazzjoni mużikali ġewwa l-Imqabba u għeluq is-seba' anniversarju mir-rebh ta' l-unur uniku *Les Etoiles d'Or du*

Jumellage, le altru minn hekk! Sewwa sew f'Novembru sirna l-ewwel banda Mqabbija li qatt daqqet it-Teatru Manoel. Fl-istess xahar l-Ghaqda tan-Nar tagħna intgħażlet sabiex tagħmel spetaklu pirotekniku sinkronizzat mal-mużika waqt iċ-ċena ufficijali mogħtija mir-Regina Elizabetta II lill-mexxejja tal-*Commonwealth*. Kull Imqabbi għandu għalfejn ikun kburi b'dak kollu miksub mis-Socjetà tagħna. Bil-għajnuna ta' Ommna Marija, is-sena 2006 għandha tkun sena oħra ta' hidma għas-Sezzjoni Żgħażaġh u l-fergħat kollha fi hdan is-Socjetà fejn ilkoll flimkien ser inkomplu nkabbri l-prestigju tal-festa Titulari u isem irrahal għażiż tagħna l-Imqabba. Tajjeb li l-appell aħhari tiegħi jkun sabiex tkomplu tipparteċipaw bi għarkhom fl-attivitatijiet li torganizza s-Sezzjoni Żgħażaġh, żgur li tkunu qegħdin tagħtu l-kontribut siewi tagħkom!

Nieħu l-opportunità sabiex niringrazzja lil kull min huwa nvolut f'din il-pubblikazzjoni u lin-negozji kollha li għoġobhom jirrikklamaw magħna f'din il-hargha. Jalla nibqgħu sejrin hekk b'Ommna Marija bhala l-qofol ta' hidmietna.

Messaġġ mill-Ministru Responsabbli miż-Żgħażaġh

L-Onorevoli Dr. Louis Galea, Ministru ta' l-Edukazzjoni, Żgħażaġh u Xogħol

□ L-ewwelnett nixtieq nibda biex nifrah lill-Kumitat tas-Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija talli hadu din l-inizjattiva u komplew bil-hidma fejjieda tagħhom fost iż-żgħażaġh tagħna b'risq s-Socjeta' Santa Marija u r-rahall għażiż ta' l-Imqabba.

Il-kumitati taż-żgħażaġh donnhom qeghdin isiru regola għall-festi fl-irhula Maltin u Ghawdxin. Permezz ta' dawn l-għaqdiet, iż-żgħażaġh qed ikomplu jsaħhu il-kultura tal-komunita' u jagħtu kontribut edukattiv lis-socjeta' nġenerali. Dan għaliex permezz tagħhom il-komunita' tinghaqad f'ambjent soċjali, kulturali u reliġjuż biex infissru min ahna u f'hiex nemmnu. Huwa ta' importanza kbira li iż-żgħażaġh tagħna nagħtuhom čans sabiex jesprimu ruhhom mhux biss fejn tidhol il-krejjattiva tagħna fl-

armar, fil-bnadar, fid-dawl, fil-każini, iżda wkoll li iż-żgħażaġh ikollhom punt ta' referenza fis-socjeta' tagħhom permezz ta' dawn l-għaqdiet.

Nappella biex fiz-żmien tal-festi ma nħallux li l-fanatiżmu jagħmel hsara u għandna naħdmu biex nġhollu l-livell biex b'hekk nuru li ahna poplu li nħobbu ničcelebraw u nifirhu flimkien. Fuq kollox l-għaqdiet tal-festi u l-baned ipprovdew spazju għal eluf ta' iżgħażaġh, kif ukoll irġiel u nisa biex evitaw it-tentazzjonijiet u taw kontribut pożittiv f'ħajjithom għall-ġid ta' l-għaqda u tal-komunita'. Komplu sejr in hekk.

Irreklama l-prodotti u s-servizzi tiegħek fuq 'IT-TITULAR'!!

B'čirkolazzjoni ta' aktar min 4,000 kopja b'medja ta' 3 persuni f'kull familja...

...il-vuči tiegħek tinstema žgur!!

*Għal reklamar effettiv u b'rati mill-aktar vantaġġjużi
Čemplulna fuq 9982 5738 - 9989 6164*

Pitturi ta' l-Assunta Madwarna (1)

Il-Pittura

□ Il-kwadru ta' l-Assunta li jinsab fl-aktar post prominenti fil-knisja parrokkjali tar-rahhal gar taghna, il-Qrendi, tpitter mill-pittur famuż Malti Ġużeppi Cali fl-1917. Cali jzomm ma' l-istil tradizzjonali ta' Marija tiela' s-sema b'dirghajha miftuhin, imdawra bl-angli u bl-appostli jharsu lejn il-qabar vojtt fin-naħa t'isfel. Marija tidher bhala l-figura ċentrali u dominanti – hija taqsam il-kwadru fi tnejn: minn saqajha 'il fuq jirrapreżenta l-Ġenna, minn riġlejha 'l isfel jirrapreżenta l-art.

Marija hija mdawra b'ghadd ta' angli: tnejn minnhom kbar u diversi żghar. Interessanti l-fatt li l-ebda angli ma jidher qiegħed imiss il-figura tal-Madonna. Jidher li Cali ma tax każ it-tagħlim li Marija **tellghet** fis-sema, mhux **telghet** wahedha! Il-harsa ta' Marija hija lejn is-smewwiet, qisha diġà qed tara l-glorja li hemm tistennieha.

Fil-parti t'isfel jidher il-

qabar, vojt u bil-lożor imgerfxin, imdawwar mill-appostli, lkoll hlief wiehed iharsu 'l fuq lejn din id-dehra ta' l-ghageb. Hemm ukoll anġlu qieghed ipogġi fergħa tal-gilju, simbolu tal-purità ta' Marija, fuq il-qabar. Maġenb il-qabar tidher qed tikber warda – allegorija tal-hajja li qed tikber fil-post fejn issaltan il-mewt.

Haġa ta' l-iskantament dal-kwadru kien ordnat għand Cali mill-Imqabbin u kellu jiehu post il-kwadru ta' Filippo Venuti li bil-kemm kellu 20 sena. Meta Cali talab £40 għalih, missirijietna dehrilhom li kien qed jitlob wisq u m'aċċettawx. Fil-pront dahal Dun Franġisk Bugeja, saċerdot mill-Qrendi u hallas għalih hu. B'hekk dal-kapulavur, l-ahħar xogħol importanti ta' Cali u l-ahħar kwadru titulari mpitter minnu, sab ruħu jzejjen il-knisja tal-Qrendi flok it-titular l-antik ta' Rokku Buhagiar!

Il-Pittur

Giuseppe Cali tweled lejliet Santa Marija fl-1846 fil-Belt Valletta. Nannuh Antonio u zijuh Beniamino kienu pitturi wkoll; probabilmment wiret it-talent artistiku tiegħu minn għandhom. Meta beda juri l-kapaċità tiegħu fit-tpiġġija, intbagħat jistudja Napli, fejn ma qabilx mar-rigidità ta' l-iskola fejn kien jitgħallem u ngħibed aktar lejn l-istil tal-pittur Taljan

Domenico Morelli. B'kollox għamel madwar 600 xogħol, li naturalment ivarjaw fil-kwalità. L-ewwel pittura li għamel għall-pubbliku kienet il-*Madonna tar-Rużarju* li tinsab fis-Santwarju ta' l-Assunta fil-Mosta. Probabilment l-aqwa xogħol tiegħu huwa l-*Mewt ta' Dragut* ta' l-1867. Miet fl-1 ta' Marzu 1930.

Il-Knisja

Il-Qrendi sar parroċċa fl-1618 meta nqata' mill-konfini taż-Żurrieq. Din id-data tidher miktuba fil-faċċata tal-knisja fuq il-bieb. Il-knisja preżenti, mibnija f'forma ta' salib Latin inbdiet fl-1685 fi żmien ir-raba' kappillan, Dun Domenico Formosa.

Fiha għaxar artali: il-maġġur, tal-kor, erbġha fil-kappelluni u erbġha fil-korsija. Fiha nsibu hafna xogħol sabih ta' skultura fil-ġebbla, imzejjen b'żebġha kulurita u b'induratura. Fis-sagristerija hemm żewġ kwadri ohra li juru l-Assunzjoni: it-titular l-antik ta' Rokku Buhagiar, u pittura aktar antika li setgħet kienet it-titular tal-knisja prinċipali tal-Qrendi meta din saret parroċċa. F'dil-knisja nsibu mwaqqfa erba' fratellanzi: tal-Madonna tar-Rużarju, tas-Sagrament, tal-Madonna taċ-Ĉintura u tal-Madonna ta' Lourdes. F'dil-knisja jsiru diversi festi, li l-akbar tnejn fosthom, peress li jsiru anke b'ċerta pompa esterna, huma l-festa titulari ta' Santa Marija u l-festa tal-Madonna ta' Lourdes.

L-10 anniversarju mill-introduzzjoni tas-sit elettroniku

www.santamarija.com

1996 – 2006

l-ewwel Soċjetà Mużikali fl-Imqabba li dahlet fid-dinja ta' l-informatika.

Millennium Vision

Triq l-Ahwa Ghigo, Mgabba
Tel: 2164 7593 • Mobile: 9945 8101

- Stationary Goods
- Ganutell Accessories
- Crafts & Sewing
- Books
- Toys
- Gifts
- Lingerie
- Photo Processing
- Photo Copy Service

Branded items like: *Diddle*
Giochi Preziosi, *Barbie*
Lonely Tunes.....

Victor's Take Away Bar, Restaurant, Cafeteria

Specialising in Fresh Fish, Maltese Food & Parties

Dun Ġużepp Zammit Str., Żurrieq - Tel: 2164 1033 - Mob: 9947 4249
(Next to Bus Terminus and near the Żurrieq School)

Noffru servizz lill-każini f'dak li hu kiri ta' platti, kikkri, frieket, skieken eċċ... Inbid Home Made bi prezz speċjali għal BBQs u attivitajiet ohra. (Fliexken jew Ġarar)

Għal kull xogħol ta' tibjid, tikhil u madum

Roderick & Silvio Frendo

Joffru wkoll high-up service

"Silvkate", De Mello Street, Żurrieq
Roderick Mobile: 9949 8429 - Silvio Mobile: 9946 4742

Arti Letterarja...

Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija, l-Imqabba - 12-il sena mwaqqfa

Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija
Hawn fl-Imqabba tassew magħrufin
Għax hidmiethom hi hafna qawwija
Id fid jahdmu u qatt mifrudin.

Tnax-il sena ta' hidma bla heda
Illi tullhom hadmu qatih
U żgur frothom kien hafna ta' fejda
Iharbiku bil-ferh bla mistrieh.

Dawn iż-żgħażaġh il-ward ta' l-Imqabba
Kollhom fwieha u ġmiel imzejnin
Għax żgur qalbhom mimlija fl-imhabba
Għal hidmiethom dawn hafna mfahhrin.

B'kuraġġ qawwi ta' żgħażaġh li huma
B'rieda soda daqs dik ta' l-azzar
Għalhekk huma jgawdu kull stima
Mill-kumitat, is-soċi u l-kbar.

Nistennew lil Awissu bil-herqa
Ahna ż-żgħażaġh ferrieha Mqabbin
Għax għalina l-Padruna żgur tibqa'
Dik il-ġawhra li biha kburin.

Dan ix-xahar l-Imqabbin ifakkarna
F'dik il-festa wisq mistennija
Tas-Sultana mahbuba Padruna
Dik il-kbira, Santa Marija.

Trid tarahom f'dawk il-ġranet tal-festa
Jiehdu hsieb biex johorġu l-armor
U iżejnu mill-isbah triqatna
Kulhadd jghin, kemm il-kbar anke ż-żghar.

Il-ferh tagħna nzejnu triqitna
X'dehra jiehdu kif nagħmlu t-tiżjin
Kif jinbidel l-Imqabba rahalna
Kemm inferrhu lil hutna Mqabbin.
Ahna ż-żgħażaġh ta' din is-sezzjoni

Ma' Santa Marija mdawwrin
Hi għalina l-akbar attrazzjoni
Hdejha nhossuna bil-wisq henjin.

Int Marija mudell ta' hajjitna
Ahna ż-żgħażaġh kull hin nersqu lej
Għax int l-Omm illi tiżboq kull għana
Inti l-hena ta' min jiġi hdej.

Inti taf O mahbuba Marija
Kemm daż-żgħażaġh għalik imheggin
U kemm hadmu fis-skiet b'armonija
Tul dawn il-ġranet, tul dawn is-snin.

Bukkett ward, b'tnax-il warda noffrulek
l-isbah ward illi sibna fil-ġnien
u noffruhom lil Santa Marija
għax għaliha, imhabbitna bla tmiem.

Hawn iż-żgħażaġh hekk qribek Marija
Fik insibu l-ghaxxa, il-kenn
Int l-Omm li bik ahna kburija
Int m'hawnx bhalek, int thobbna u thenn.

X'ma' inkunux għalenija fuq tagħna
X'hin niftakru li għandna din l-Omm
Dejjem hemm sabiex ilna thaddanna
U fi hdanha kull hin lilha żzomm.

Nitolbuk minn qiegh qalbna, Marija
Ibqa' indokra daż-żgħażaġh twajbin
Dejjem ghożżhom f'dik qalbek kennija
Bik żgur jghixu, fis-sliem, magħqudin.

Hal Qormi - Chev. Dr. Carmel Bianchi

***Din il-poeżija nqrat nbar l-ewwel ta' Mejju 2005
fil-ftub Uffiċjali tal-Ġimgħa Marjana
organizzata mis-Sezzjoni Żgħażaġh fl-Isptar
il-Qadim, bejn l-1 u s-7 ta' Mejju.***

Ġita għall-Kemmana...

Football Tournament u Nardu Farroġia Cup fl-imqabba Synterik Pitch...

Ġimgħa Marjana fl-Isptar il-Qadim...

Attivitajiet...

Skambjo Kulturall mill-Programm Youth ta' l-Unjoni Ewropea ma' l-ACLI ta' l-Italja...

Ikla bejn il-hbieb, Ristorante Cosmana Navarra...

Żjara il anzjani mqabbin residenti f'St. Vincent de Paulie...

Stedina fuq il-HMS illustrious mir-Regina Elizabetta II...

Spektaklu ta' nar sinkronizzat mal-mużika fis-Summit ta' CHOGM mill-Għaqda tan-Nar...

Il-Banda Re Gorg V (il-Teatru Manoel)...

It-Titular

Programm ta' attivitajiet Frar - Marzu 2006

25 ta' Frar 2006: 10.00am Playstation Tournament bil-logħba ISS Pro Evolution 5 ġewwa l-Każin, diversi premjijiet għar-rebbieha.

5 ta' Marzu 2006: 9.30am Sparatura fuq il-Plattini f'Victoria Shooting Range il-Handaq.

12 ta' Marzu 2006: 12.30pm Ikla kbira għas-soċi u partitarji kollha ġewwa l-Strawberry Grove f'Buġibba. Kulhadd mistieden.

18 ta' Marzu 2006: 8.30am Nardu Farrugia Cup – One day 5 a side football tournament fl-Imqabba FC Syntetic Pitch.

6.00pm – Quddiesa b'sufragju għar-ruh Leonard Farrugia, ex-President tas-Socjeta u ex-assistent surmast tal-Banda Re Ġorġ V.

25 ta' Marzu 2006: 8.30am Donazzjoni tad-Demm mill-membri, soċi u partitarji permezz tal-Blood Donation Mobile Unit quddiem il-Każin. Nappellaw lil kulhadd sabiex jagħti d-demm.

7.30pm Programm strumentali mill-Banda Re Ġorġ V b'tifkira ta' l-8 anniversarju mir-rebh ta' l-Unru Les Etoiles d'Or du Jumelage u l-10 sena mill-mewt tal-mibki Leonard Farrugia ġewwa s-Sala Principali tal-Każin.

**Ipparteċipa bi hgarek f'kull attività li torganizza
s-Sezzjoni Żghazagh Santa Marija...**

...Grazzi ta' l-appogg!!

Keychains u Platti tal-Vara Titulari ta' Santa Marija...

*issa għall-bejgħ mill-Bar tal-Każin jew ċemplu 99825738
edizzjoni limitata.. thallux għall-aħbar!*

Trid ikollok tifkira sabiħa u dejiema tal-Festa Titulari 2005?

Akkwista DVD / VHS tal-Festa 2005 ...rigal uniku għall-qrabatna msiefrin!

Għal aktar informazzjoni ċemplulna jew ibgħatu sms fuq 99825738.

Nar u Mużika...

Ronald Zammit, Koordinatur Nar Sinkronizzati mal-mużika

□ Hafna huma li jaffaxxinaw ruhhom b'din l-arti, arti li gġieghelek tahseb u tghid; Imma dawn kif jag'hmluhom? jew; Kif jista' jkun li tinholoq din il-koordinazzjoni kollha? Din hija l-*Arti Piroteknika*, arti li s-Socjetà taghna thaddan b'għożża kbira permezz ta' l-Ghaqda tan-Nar Santa Marija.

Nistghu nghidu minghajr ftahir li din l-Ghaqda tat bidu għall-*evoluzzjoni* shiha fil-qasam pirotekniku Malti, fejn minn logħob tan-nar mahruq b'mod tradizzjonali issa wasalna fi stadju fejn għaqqadna l-arti piroteknika ma' l-arti mużikali b'riżultat ta' spetakli uniċi li laħqu livelli Internazzjonali. Dan biex ma' nsemmux li hafna mil-logħob tan-nar li m'dorrijin naraw fil-festi Maltin ġie oriġinat mill-istess Ghaqda tul is-snin.

L-Ghaqda tan-Nar Santa Marija ta' l-Imqabba hija meqjusa bhala l-pijuniera ewlenija għall-spetakli ta' logħob tan-nar sinkronizzat mal-mużika f'pajjiżna. Jekk inharsu lura lejn is-sena 1997, jispikka l-fatt li konna l-ewwel Ghaqda tan-Nar f'Malta li qatt tellgħet spetaklu pirotekniku sinkronizzat mal-mużika. Ilum il-ġurnata nista' nghid li ntlahqu livelli eċċellenti ta' korjografija, frott l-għaqda u l-hidma tal-membri taghna stess.

Il-miri ewlenin taghna huma li nkomplu noholqu u nipperfezzjonaw logħob tan-nar innovattiv bl-impenn prinċipali annwali nhar l-14 t'Awissu propju lejliet il-Festa ta' Santa Marija Patruna ta' l-Imqabba. Ta' min jghid li dan l-ispettaklu jġibed folol kbar ta' nies kull sena niksru r-

rekord tagħna stess, fejn il-Festa Titulari ta' l-Imqabba saret wahda mill-ikbar festi li jġu ċelebrati f'pajjiżna.

F'Novembru li għadda l-istess Ghaqda giet magħzula sabiex ittella' spetaklu *piromużikali* waqt iċ-ċena mogħtija mir-Reġina Eliżabetta II lir-rappreżentanti ta' Stati fis-*Summit* tal-*Commonwealth*. L-Ghaqda thossha privileġġata u onorata li ntgħazlet minn fost diversi ghaqdiet oħrajn għal din l-okkażjoni hekk storika. Ta' min jgħid li dan l-ispettaklu ġie mxandar fuq stazzjonijiet televiżivi madwar id-dinja kollha u kellna bosta kummenti sbieħ minn diversi Kapijiet ta' Stati, *media* lokali u dik Internazzjonali kif ukoll minn organizzaturi Maltin. Dan kien pass iehor importanti fl-istorja ta' l-Ghaqda tan-nar tagħna. Sabiex ikollna tifikira deġġiema ta' dan kollu hsibna sabiex nohroġu għall-bejgh

DVD bit-tema "2005 SHOWS" li jinkludi 50 minuta ta' nar sinkronizzat mal-mużika minn diversi okkażjonijiet li hadna sehem fihom fosthom il-*Malta Fireworks Festival*, Lejliet il-Festa ta' l-Imqabba u l-okkażjoni storika tas-*Summit* tal-*Commonwealth*. L-Impenn li jmiss ser ikun fil-*Malta International Fireworks Festival* f'April li ġej organizzat mill-Awtorità Maltija dwar it-Turiżmu fil-Port il-Kbir. Ta' min jgħid li l-Ghaqda tan-Nar tagħna dejjem kienet ta' importanza kbira sabiex dan il-Festival jikseb suċċess tul is-snin.

Dan ser ikun għall-ewwel darba fuq bażi ta' kompetizzjoni bejn hames Ghaqdiet tan-Nar, tlieta Maltin u tnejn barranin mill-Ingilterra u l-Portugall. Ahna konvinti li bil-ghajjnuna u l-harsien ta' Ommna Marija ser nerġġhu nteggħu spetaklu iehor abbondanti ta' livell għoli.

FRITRANS LTD.

64, Liesse Hill, Valletta

Transport & Lifting - Tel: 21230448
Freight Forwarders - Mob: 99490332
Customs Clearance - Mob: 99497332
Tanshipment - Mob: 99443595

EXPRESS DELIVERY

Sunray Butcher

40, Church Square - Mqabba.

*Kwalità Superjuri ta' laham frisk, tigieg,
 fniek, bajd eċċ...*

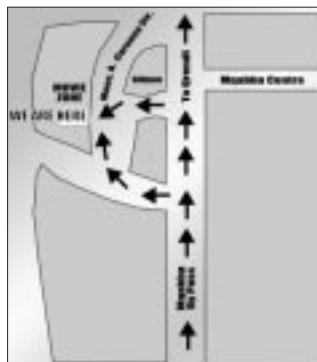
Tel: 21 68 36 90

MOVIE ZONE

Mqabba - For a large
 selection of DVD Rentals,
 Hi-Fi, Playstation 2,
 Repairs and more

Open Monday to Saturday 16.30 - 19.00
Saturday 10.00 - 12.00

**Triq Mons A. Caruana,
 Mqabba - Mob: 9985 3439**

Frott it-Talent Imqabbi...

...Il-Pedestall Artistiku ta' l- Inkoronazzjoni

□ L-idea ta' dan il-pedestall ta' l-Inkoronazzjoni originat minn Baskal Gauci iżda mbaghad kienu hafna l-partitarji tal-Każin li hadmu biex il-Holma tiegħu ssir realtà, wiehed irid isemmi lil Ġanni Ghigo li kien imharreġ sew fuq ix-xogħol ta' pedestalli mill-bravu skultur, pittur u disinjatur Abraham Gatt. Ġanni Ghigo dahal għal dan il-proġett ambizzjuż mghejjun mill-ahwa Innocenzo u Giuseppe Psaila. Din il-bieċa armar imponenti u sabiha nħadmet kollha fil-każin li dak iż-żmien kien f'numru 26, Pjazza tal-Knisja. Il-finanzi ngabru mill-Kumitat tas-Socjetà ta' dak iż-żmien permezz ta' diversi benefatturi Mqabbin. Din l-opra verament artistika u sabiha żżanznet l-ewwel darba fil-festa ta' Santa Marija tal-1923.

Noti u referenzi

LLA, Carmen (1960 -)

Ġrajjet is-Socjetà Santa Marija u l-Banda Re Ġorġ V fl-Istorja ta' l-Imqabba - Mqabba: Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V, 1997.

Tagħrif Storiku...

Minn Giovanni Farrugia

*Riċerka ta'
l-1947*

*Riveduta
fl-1997*

F'waħda mir-riċerki li kont qieghed nagħmel sabiex ikollna tifikiriet ta' l-gheżiež tagħna, sibt li xi żgħażaġh sa minn dejjem, fl-istorja ta' l-Imqabba, kienu jinteressaw ruħhom f'affarjiet ta' kultura, bħalma hija l-mużika, l-iskultura fil-gebel u hafna ohrajn.

Kien fl-1947 meta kelli taħdita ma' Ġorġ Parnis ta' *Strada San Bażilju* u tani dan it-tagħrif. Kienu ċirka l-1880 meta Ġanni Zammit (Brajnuk) kien jislef ir-remissa tagħhom sabiex ikunu jistgħu jiltaqgħu xi żgħażaġh tal-Partit ta' Santa Marija u jdoqqu xi strumenti u fl-istess hin iżommu l-għaqda bejniethom.

F'dik l-Epoka, il-Każin ta' Santa Marija kien flok il-familja Busuttill (Ta' Soldi) fi Triq il-Parroċċa, quddiem l-Għassa tal-Pulizija.

Xi żgħażaġh milli semmewli kienu Karmnu Zammit (Tar-Regina),

Karmnu Farrugia (L-Ingliż), Ġużeppi Zammit (Ta' l-Gholi), Pawlu Farrugia (Il-Marokk) u kien hemm magħhom wiehed Schembri, li ismu ma nafuhx, li nafu huwa li jiġi minn Spiru Schembri (Ta' Barbra). Kienu seba' b'kollox. Fittixt hafna però għad ma rnexxielx inkun nafhom kollha b'ċertu dettal.

Dawn iż-żgħażaġh kienu jdoqqu dawn l-istrumenti mużikali: (Din il-versjoni jaqbel magħha Felic Zammit, ex-President tas-Sočjetà). Karmnu Zammit u Pawlu Farrugia bil-Kitarra, Karmnu Farrugia bil-Mandolina u Ġużeppi Zammit bl-Orgni tal-Halq.

Issa tajjeb li wiehed ikun jaf li min xi dokumenti li sibt għand Ġużeppi Zammit (Gambona) qabel dawn iż-

żgħażaġh, kien hemm xi żgħażaġh oħra li forsi għad xi darba nkunu nafu dwarhom... dawn żgur li kienu jeżistu, infatti meta kont qiegħed nitkellem ma' wiehed habib tiegħi mill-Isla ċertu Ġużè De Giovanni, kien hadni għand zijuh li dak iż-żmien kellu 'l fuq min tmenin sena. Dan kien uriena programmi tal-Festa tal-Bambina tas-sena 1872 li kien jikkonsisti f'librett ta' erba' paġni li kien jgħid li xi żgħażaġh mill-Imqabba kienu jmorru jdoqqu fuq iz-zuntier tal-Knisja ta' l-Isla. Din kienet informazzjoni xotta wisq biex tagħmel ċertu riċerki!

Wara diversi riċerki mexxieli nsib li x'hin kienu jspiċċaw wiehed miż-żgħażaġh kien iqassam xi santi ta'

Santa Marija ta' l-Imqabba. Min hawn johroġ il-fatt li meta jien kont għadni żgħażuġh kienu jiġu xi nies mill-Kottonera fil-Festa ta' Santa Marija. Fil-Pellegrinaġġ tas-seba' Santa Marijiet kienu jgħidulna li Santa Marija ta' l-Imqabba taqla l-Grazzji! Għal dan il-fatt ikompli, tant li l-Kappillan ta' dak iż-żmien Dun Lawrenz Spiteri kien sab fl-arkivji tal-Knisja li l-vara ta' Santa Marija għandha iktar min 160 wegħda tal-Fidda, Għadna ma nafux x'sar minnhom. Meta jien u l-wisq maħbub Dun Geraldu Mangion konna tajna bidu sabiex niktbu l-Istorja ta' l-Imqabba, kien sab xi tagħrif dwar l-istess wegħdiet. Bqajna nistharrġu biex ikollna tagħrif iktar ċar però ma sibniex...

Sparatura fuq il-Plattini

Nhar il-Hadd 5 ta' Marzu 2006 mill-10.00am 'il quddiem
gewwa l-Victoria Shooting Range, Handaq

L-ewwel premju: Senter tal-Kaċċa jew Lm50 fi flus

Ċemplu 9982 5738 - 9945 7162

Kompetizzjoni bi premju

- 1. F'liema sena twaqqfet l-Orkestra Santa Marija u min kien il-Fundatur tagħha?
- 2. F'liema data s-Socjetà xtrat il-Każin prezenti?
- 3. Xi pproklama l-Papa Piju XII fl-1950?
- 4. X'kienet magħrufa l-art li nbena fuqha l-Post tan-Nar tagħna?
- 5. F'liema sena żżanzan il-Pedestall Artistiku ta' l-Inkoronazzjoni?
- 6. F'liema sena u f'liema okkażjoni rajna għall-ewwel darba f'Malta spettaklu ta' nar sinkronizzat mal-mużika?
- 7. X'jisimha l-Belt fl-Italja fejn saret il-prezentazzjoni ta' l-unur mirbuh mis-Socjetà, Les Etoiles d'Or du Jumelage?
- 8. F'liema sena giet imwaqqfa s-Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija?
- 9. X'kienet l-opra artistika li s-Sezzjoni Żgħażaġh żanznet fil-Marc tat-Tielet Tridu fil-Festa ta' l-2004?
- 10. X'jisimha u min liema pajjiż ġeja l-Ghaqda ta' Żgħażaġh li s-Sezzjoni Żgħażaġh tagħna għandha Skambju Kulturali magħha?

Ibghat it-tweġibiet tiegħek fuq karta separata u dettalji personali sa mhux aktar tard mill-Hadd 19 ta' Marzu 2006 fuq:

***Kompetizzjoni 'It- Titular'
Sezzjoni Żgħażaġh Santa Marija
Soċjetà Santa Marija u Banda Re Ġorġ V,
'Palazz Santa Marija',
Pjazza tal-Knisja,
Mqabba ŻRQ 08***

- It-tweġibiet korretti jiġu magħżula u tittella' polza u bekk ikollna r-rebbieh li jixxandar fil-barga li jmiss. Il- premju għal din il-barga buwa DVD / VHS tal-Festa 2005.***

Computer Systems
Upgrades & Repairs
Network Installations
Peripherals
Consumables
Internet Service
Scanning Facilities

Mqabba Road, Żurrieq

Quality Branded Products

for additional information contact us on
Tel: 2164 2744 Fax: 2168 3662
Mob: 7947 8259 / 9947 8259

info@ctronics.comt.mt
support@ctronics.com.mt
of visit our homepage: <http://www.ctronics.com.mt>

Marco's Bar

Mqabba

Football Club

Triq il-Madonna tal-Gilju, Mqabba

Fejn issibu xorb ġenwin u appetizers mill-aqwa. Magħrufin ukoll għall-ikliet tal-laħam taż-żiemel u majjal...

Tel: 21 642 774

